

ከበርካታ የአፈፃፀም መለኪያዎች (Indicators) ውስጥ የተወሰኑትን የአፈፃፀም መለኪያዎች ብቻ በናሙና በመውሰድ የመረጃን የጥራት ደረጃ ለማወቅ የምንከተላቸው ደረጃዎች (Steps for Lots Quality Assurance Sampling)

- 1) የየትኛውን ወር መረጃ (data) ጥራት ነው መለካት የምንፈልገው? ወሩን ምረጡ።
- 2) የመረጃውን ጥራት ምን ያህል መሆን እንዳለበት በመቶኛ አሰቀምጡ። : 85% የመረጃ ጥራት እንጠብቃለን እንበል።
- 3) በመረጃ ማስተላለፊያ ቅፅ ላይ ለተሞሉት የአፈፃፀም መለኪያዎች (indicators) ከአንድ ጀምሮ ቁጥር ስጡ።
- 4) በመቀጠልም ኤክሴል (Excel) በመጠቀም 12 የተዘበራረቁ ቁጥሮች (random numbers) በማውጣት የመረጃ ጥራቱን ለመለካት የተመረጡትን 12 የአፈፃፀም መለኪያዎች(indicators) ለዩ።
- 5) እነዚህ የተለዩትን 12 የአፈፃፀም መለኪያዎች ከታች ባለው ሠንጠረዥ ውስጥ (indicators) በሚለው ስር አሰቀምጡ። " የተላከ"(Reported) በሚለው ሥር ደግሞ ምን ያህል ተብለው ሪፖርት እንደተደረጉ አሥቀምጡ። እንደዚሁም በመነሻ መዝገብ (source document) ላይ ምን ያህል ተብለው እንደሰፈሩ እንደገና ቁጠሩና (Recounted) በሚለው ስር አሥቀምጡ።
- 6) ከ12 ቱ ናሙና ውስጥ ወደ ላይ አካል ከትላኩ(Reported) ከተደረጉትና በዋናው የመረጃ ምንጭ ላይ (Recounted) ካለው ጋር በትክክል የተናበቡትን የአፈፃፀም መለኪያዎች ቁጠሩ።
- 7) በትክክል የተናበቡትን የአፈፃፀም መለኪያዎች ብዛት ቁጠሩና ከታች ወደአለው የጥራት ደረጃ መለኪያ (LQAS decision table) በመሄድ በቁጠሩ ትይዩ ያለውን መቶኛ ተመለከቱ። ይህ መቶኛ የመረጃውን የጥራት ደረጃ ምን ያህል እንደሆነ ያመለክታል ማለት ነው። ለምሳሌ በትክክል የተናበቡት መለኪያዎች ብዛት 6 ቢሆን የመረጃ ጥራታችን ልክ 60% ነው ማለት ነው ። በተራ ቁጠር ሁለት አንዳሰቀመጥንው የምንፈልገው የመረጃ የጥራት ደረጃ 85% ስለነበረ አሁን ለክተን ያገኘንው የመረጃ ጥራት ደግሞ 60 % በመሆኑ ምክንያት የፅንፈት ቤቱ የመረጃ ጥራት ከምንጠብቀው በታች ነው ማለት ነው።

LQAS Table

	Random #	Reporting element (Indicator)	Source and figures		Do figures in column match with figures in column	
			Reported	Recounted	Yes	No
			(1)	(2)	(3)	(4)
1		Indicator (1)			✓	
2		Indicator (2)				
3		Indicator (3)				
4		Indicator (4)				
5		Indicator (5)				
6		Indicator (6)				
7		Indicator (7)				
8		Indicator (8)				
9		Indicator (9)				
10		Indicator (10)				
11		Indicator (11)				
12		Indicator (12)				
Total Yes/No						

LQAS Decision Rule Table

Decision Rule for sample size of 12 and coverage Targets/Average of 20%-95%																
Sample Size	Average coverage(level of data quality)															
	<20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80 %	85 %	90 %	95 %
12	NA	1	1	2	2	3	4	5	6	7	7	8	8	9	10	11

በክልል ወይም በወረዳ ደረጃ የመረጃን በማነስ ወይም በሙብዛት ሪፖርት መደረግ አለመደረጉን (Level of Over & Under Reporting) መለኪያ ዘዴ (Steps for Routine Data Quality Assessment)

- 1) ክልል ላይ ያላችሁ ባለሙያዎች ወደ ወረዳ በመውረድ የወረዳዎችን የመረጃ ጥራት ዳስሳ ከማድረጋቸው በፊት ምንም መስፈሪት ሳትጠቀሙ (Randomly) አራት ዞን ከክልላችሁ ምረጡና ከመረጣችኋቸው ዞኖች ውስጥ ደግሞ ሶስት ሶስት ወረዳዎችን በተመሳሳይ መልኩ (Randomly) ምረጡ።
- 2) በወረዳዎች ያላችሁ ባለሙያዎች ደግሞ ወደ ቀበሌዎች በመውረድ የመረጃ ጥራት ዳስሳ ከማድረጋቸው በፊት ምንም መስፈሪት ሳትጠቀሙ (Randomly) ሶስት ቀበሌዎችን ከወረዳችሁ ምረጡ።
- 3) ዋና ዋና ከሆኑት የፕሮግራሙን አፈጻጸም መለኪያዎች (Indicators) ውስጥ ከ 5-6 የሚሆኑትን ለመረጃ ዳስሳ ጥናቱ ምረጡ (ከዛም በላይ መምረጥ ይቻላል)።
- 4) የተመረጡትን የአፈጻጸም መለኪያዎች ከታች በተቀመጠው ሠንጠረዥ ውስጥ (Indicators) በሚለው ስር አስቀምጡ።
- 5) ለየአንድአንዳቸው ለተመረጡ የአፈጻጸም መለኪያዎች በዋናው መዝገብ ላይ ምን ያህል አንደሆኑ እንደገና ቁጠሩና በሰንጠረዥ ውስጥ (Recounted) በሚለው ትይዩ አስቀምጡ በመቀጠልም ድምራቸውን ጠቅላላ (Total) ብሚለው ስር አስቀምጡ።
- 6) ለየአንድአንዳቸው ለተመረጡ የአፈጻጸም መለኪያዎች ምን ያህል ተብለው ሪፖርት አንደተደረጉ ከሪፖርቱ ላይ አይታችሁ በሰንጠረዥ ውስጥ አስቀምጡ በመቀጠልም ድምራቸውን ጠቅላላ (Total) በሚለው ሠንጠረዥ ስር አስቀምጡ።
- 7) ከላይ ከዋናው መዝገብ ላይ ወስዳችሁ የደመራችሁትን ቁጥር ለ ተላከው ሪፖርት ጠቅላላ ድምር አካፍሉ አና መቶኛውን (Verification factor) በሚለው ስር አስቀምጡ። መቶኛው ክልሉ /ወረዳው በምን ያህል መቶኛ በማሳነስ ወይም በማስበለጥ ሪፖርት ማድረጉን ያሳየናል ማለት ነው።
- 8) ለምሳሌ መቶኛው እንደሚከተለው ቢሆን $\frac{A}{B} = 100\%$ በትክክል ሪፖርት ተደርጓል ፣ $<100\%$ በታች ተጋኖ ሪፖርት ተደርጓል , $>100\%$ በላይ በማነስ ሪፖርት ተደርጓል

RDQA Table

Indicator		List of Woreda												Total	Verification Number	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Indicator 1	Recounted														Sum(A)	(A)/(B)
	Reported														Sum(B)	
Indicator 2	Recounted														Sum(A)	(A)/(B)
	Reported														Sum(B)	
Indicator 3	Recounted														Sum(A)	(A)/(B)
	Reported														Sum(B)	
Indicator 4	Recounted														Sum(A)	(A)/(B)
	Reported														Sum(B)	
Indicator 5	Recounted														Sum(A)	(A)/(B)
	Reported														Sum(B)	

Dimensions of Data Quality & How to Ensure Them

1) Accuracy

Conduct random checks of data that have been entered into the computer

2) Precision

Programs should develop standard data collection forms & indicators for the collection of the most appropriate level of detail

3) Completeness

Make sure that all source documents are fully completed with all of the relevant information and all relevant sites with in the program

4) Timeliness

Sites should have in writing the exact dates they are supposed to report to the next level & method for reporting

5) Reliability

Develop standardized, written instructions & conduct centralized training sessions for staff involved in data collection